

Dr. DİDEM ÖZCAN

BORCUN ÜSTLENİLMESİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM TANIM VE ESASLAR

A. TERİM.....	3
B. SİSTEMATİK.....	4
C. GENEL OLARAK BORCUN ÜSTLENİLMESİ.....	5
D. ROMA HUKUKU'NDA BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN GELİŞİMİ VE ALMAN, İSVİÇRE VE FRANSIZ HUKUKUNDA DÜZENLENİŞ ŞEKLİNE KISA BİR BAKIŞ	11
1. ROMA HUKUKU	11
2. ALMAN HUKUKU.....	13
3. İSVİÇRE HUKUKU.....	16
4. FRANSIZ HUKUKU	17
5. ANGLO AMERİKAN HUKUKU	18

E. BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN BENZER ETKİLİ İŞLEMLERDEN AYRILMASI (BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN SINIRLANMASI)	19
1. SÖZLEŞMENİN DEVRİ	19
2. SÖZLEŞMEYE KATILMA	24
3. BORCA KATILMA	25
4. İBRA SÖZLEŞMESİ	28
5. ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN FİİLİNİ ÜSTLENME	29
6. ÜÇÜNCÜ KİŞİ YARARINA SÖZLEŞME	31
7. YENİLEME (NOVATIO)	33
F. BORÇ İLİŞKİSİ, DAR ANLAMDA BORÇ VE BORCUN ÜSTLENİLMESİNE KONU BORCUN TANIMI	34
1. BORÇ İLİŞKİSİ VE DAR ANLAMDA BORÇ KAVRAMLARI	34
2. BORCUN ÜSTLENİLMESİNE KONU BORCA İLİŞKİN ÖZELLİKLER	36
a. Üstlenilmesi mümkün olan ve olmayan borç ayrımı	36
b. Geçersiz Borçlar	37
c. Borcun Belirliliği	38
d. Kamu Hukukundan Kaynaklanan Borçlar	38
e. Sürekli Borçlar	38
f. Taraf İradesi	39
g. Sonuç	40

İKİNCİ BÖLÜM

BORCUN İÇ ÜSTLENİLMESİ

A. İÇ ÜSTLENME SÖZLEŞMESİ	41
1. GENEL OLARAK	41
2. SÖZLEŞMENİN KONUSU	44
3. SÖZLEŞMENİN TARAFLARI	45

4. SÖZLEŞMENİN KURULMASI	47
a. İradelerin uyuşması.....	47
b. Şekil	48
5. TARAFLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	49
a. Genel Olarak.....	49
b. Borcun Borcu Üstlenen Tarafından Bizzat İfa Edilmesi	51
c. Borcu Üstlenen ile Alacaklı Arasında Borcun Dış Üstlenilmesi Sözleşmesi Yapılması	51
d. Borcun Üstlenilmesinin İvazlı Olması Halinde İfa Sırası	52
e. Teminat Gösterme	53
B. BORCUN İÇ ÜSTLENİLMESİ SÖZLEŞMESİNİN İFASI VE İFA ETMEMENİN SONUÇLARI	55
1. ALACAKLININ TALEP HAKLARI	55
2. BORCU ÜSTLENENİN TALEP HAKLARI	55
3. BORÇLUNUN TALEP HAKLARI	55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ ÜSTLENME SÖZLEŞMESİ

A. DIŞ ÜSTLENME SÖZLEŞMESİNİN NİTELİĞİ.....	59
1. GENEL AÇIKLAMALAR.....	59
2. TASARRUF İŞLEMİ NİTELİĞİ.....	61
3. SOYUT İŞLEM NİTELİĞİ.....	66
B. İÇ ÜSTLENME SÖZLEŞMESİ BULUNMAKSIZIN BORCUN DIŞ ÜSTLENİLMESİ.....	69
C. SÖZLEŞMENİN KURULMASI	73
1. ÖNERİ	73
2. KABUL	76
3. BORCUN DIŞ ÜSTLENİLMESİNDE ŞEKİL.....	85
4. İPOTEKLİ TAŞINMAZIN DEVRİ İLE BORCUN ÜSTLENİLMESİ MK M. 888.....	88

5. MAHKEME VEYA YETKİLİ MERCİ KARARI İLE
BORCUN ÜSTLENİLMESİ91

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN
HÜKÜMLERİ

A. GENEL OLARAK.....93

B. BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN ÖNCEKİ BORÇLU
BAKIMINDAN HÜKÜMLERİ 94

C. BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN BORCU ÜSTLENEN
BAKIMINDAN HÜKÜMLERİ 96

D. BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN ALACAKLI
ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 96

E. BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN DAR ANLAMDA
BORCA ETKİSİ 97

F. BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN BAĞLI HAK VE
BORÇLARA ETKİSİ.....98

1. GENEL KURAL98

2. BAĞLI HAKLARA DAİR GENEL KURALIN İSTİSNASI 100

3. ÖNCELİK (RÜÇHAN) HAKLARI VE TBK M. 198
HÜKMÜ..... 102

G. BORCUN ÜSTLENİLMESİ KARŞISINDA KEFALET VE
REHİN TEMİNATLARININ DURUMU 105

1. GENEL OLARAK YASA HÜKMÜ..... 105

2. BORCUN ÜSTLENİLMESİ KARŞISINDA KEFİLİN
VE REHİN VERENİN SORUMLULUKLARI..... 108

a. Rehin Veren Açısından 108

i. Rehin veren üçüncü kişi ise..... 108

ii. Rehin veren borcu üstlenen ise..... 108

iii. Rehin veren (önceki) borçlu ise..... 109

b. Kefil Açısından.....111

i. Kefil üçüncü kişi ise	111
ii. Kefilin borcu üstlenen kimse olması.....	112
c. Teminat verenin borcun üstlenilmesine rıza göstermesi	113
i. Rızanın verilmesi gereken zaman	113
ii. Rıza yazılı şekilde verilmelidir	113
(a) Kefalette.....	113
(b) Rehinde.....	114
iii. Rıza beyanının içeriği	115
3. KANUNİ REHİN BAKIMINDAN BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN ETKİSİ	116
4. DİĞER ÖZEL DURUMLAR	118
H. BORCUN ÜSTLENİLMESİNİN BORÇLUNUN SAVUNMA OLANAKLARINA ETKİSİ.....	120
1. GENEL OLARAK.....	120
2. SAVUNMALAR	122
a. Borca ilişkin savunmalar	122
b. Önceki borçlunun kişisel savunmaları.....	125
c. İç üstlenme sözleşmesinden kaynaklanan savunmalar	127

BEŞİNCİ BÖLÜM ÖZEL HÜKÜMLER

A. MİRASIN PAYLAŞILMASINDA.....	129
B. REHİNLİ TAŞINMAZLARIN DEVRİNDE	132

ALTINCI BÖLÜM SÖZLEŞMENİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜNE BAĞLI SONUÇLAR

A. GENEL OLARAK.....	135
B. ESKİ BORCUN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ.....	137

1. BORCU ÜSTLENENİN BORÇTAN KURTULMASI.....	137
2. ÖNCEKİ BORÇLUNUN YENİDEN BORÇLU OLMASI...	137
3. BORCUN VARLIĞINI SÜRDÜRMESİ	137
4. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN HAKLARI.....	138
C. BORCU ÜSTLENENİN GİDERİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	139
1. GENEL OLARAK.....	139
2. ZARARIN TAZMİNİ.....	140
a. Zararın Tanımı.....	140
b. Güvencenin yitirilmesi	140
c. İlliyet Bağı	141
d. Tazmin Yükümlülüğünden Kurtulma	141
SONUÇ	143
KAYNAKÇA	147